

Înregistrarea nașterii

Înregistrarea nașterii se face, de către oricare dintre părinți, pe baza declarației verbale dată în fața ofițerului de stare civilă din municipiul, orașul sau comuna în care s-a produs evenimentul.

Termenul pentru declararea și înregistrarea nașterii copilului este de:

- a) 30 zile de la data nașterii, pentru copilul născut viu și aflat în viață;
- b) 3 zile de la data nașterii, pentru copilul născut mort;
- c) 24 de ore de la data decesului, pentru copilul născut viu care a decedat înăuntrul termenului de 30 zile;
- d) 30 de zile pentru copilul cu vârsta de până la un an, găsit sau părăsit de mamă în maternitate/unități sanitare.

Potrivit art. 63, lit. b) din Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, constituie contravenție și sancționează cu amendă de la 50 lei la 150 lei, nedeclararea nașterii în condițiile și în termenele prevăzute de lege,

I. Înregistrarea nașterii în cazurile prevăzute la punctele a) și c) se face în baza următoarelor documente:

- a) certificatul medical constatator al nașterii, întocmit pe formular-tip, care va trebui să poarte număr de înregistrare, dată certă, sigiliul/ștampila unității sanitare, semnătura și parafa medicului;
- b) actul de identitate al mamei și al declarantului, dacă nașterea nu este declarată de mamă;
- c) certificatul de căsătorie al părinților copilului, în original și fotocopie, iar dacă aceștia poartă nume de familie diferit, declarația scrisă cu privire la numele pe care îl va dobândi copilul, semnată de ambii părinți în fața ofițerului de stare civilă sau a notarului public;
- d) declarația de recunoaștere a copilului născut în afara căsătoriei, dată de către tată în fața ofițerului de stare civilă care înregistrează nașterea, din care să rezulte și numele de familie pe care îl dobândește copilul, la care se anexează consimțământul mamei. Tatăl minor îl poate recunoaște singur pe copilul său dacă face dovada discernământului la momentul recunoașterii, prin efectuarea expertizei psihiatrice.

În situația în care unul dintre părinți sau ambii sunt cetățeni străini sau apatrizi, sunt necesare documentele menționate mai sus, precum și următoarele:

- a) pașaportul părintelui cetățean străin sau apatrid/părinților cetățeni străini sau apatrizi, respectiv actul de identitate pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene ori Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene sau, după caz, documentul de identitate eliberat de Inspectoratul General pentru Imigrări, în original și în fotocopie. În cazul cetățenilor străini sau apatrizilor ale căror acte de identitate/călătorie nu conțin date înscrise prin utilizarea alfabetului latin se solicită traducerea legalizată a filei care conține datele de identificare ale persoanei; dacă din documentele străine prezentate nu rezultă în mod distinct care este numele de familie și prenumele se solicită declarația notarială a titularului în acest sens;

b) certificatul de căsătorie al părinților copilului, înregistrat în registrele de stare civilă române, dacă unul dintre părinți este cetățean român; dacă ambii părinți sunt cetățeni străini se prezintă certificatul de căsătorie, în original, precum și traducerea legalizată a acestuia, apostilate/supralegalizate conform art. 72 alin. (6) din Metodologia aprobată prin H.G. 64/2011, cu modificările și completările ulterioare.

În situația în care ambii părinți au vârsta sub 14 ani sunt necesare:

- a) certificatul medical constatator al nașterii, întocmit pe formular-tip, care va trebui să poarte număr de înregistrare, dată certă, sigiliul/ștampila unității sanitare, semnătura și parafa medicului;
- b) certificatul de naștere al mamei;
- c) actul de identitate al reprezentantului legal al acesteia sau al declarantului, dacă declararea nașterii nu este făcută de reprezentantul legal al mamei copilului.

Domiciliul minorului:

- În cazul în care părinții au domiciliu diferite, părintele care declară nașterea va da o declarație din care să rezulte la care dintre părinți are domiciliul copilului;
- Dacă declararea nașterii se face de către o persoană, alta decât unul dintre părinți, se prezintă declarația notarială a oricărui dintre părinți, din care să rezulte domiciliul copilului;
- În situația în care niciunul dintre părinți nu este identificat la adresa de domiciliu prin intermediul unităților de poliție, copilul este înregistrat în R.N.E.P., cu domiciliul mamei.

- În cazul în care prenumele copilului trecut în certificatul medical constatator al nașterii este diferit de cel declarat, înregistrarea nașterii se face în baza declarației scrise, semnată de ambii părinți, dată în fața ofițerului de stare civilă sau a notarului public, din care să rezulte prenumele copilului;
- În lipsa acordului părinților cu privire la numele de familie al copilului, instanța de tutelă hotărăște numele copilului și comunică de îndată hotărârea rămasă definitivă la S.P.C.L.E.P./primăria unității administrativ-teritoriale care a înregistrat actul de naștere; certificatul de naștere se eliberează numai după înscrierea mențiunii privind stabilirea numelui de familie de către instanța de tutelă; similar se procedează și în cazul în care ofițerul de stare civilă a refuzat înscrierea prenumelui, iar părinții nu vor să opteze pentru un alt prenume.

Când declarația nașterii este făcută de un cetățean străin, necunoscător al limbii române ori de o persoană cu handicap auditiv sau surdocecitate, documentele necesare înregistrării actului se solicită prin intermediul unui interpret autorizat sau, după caz, interpret autorizat al limbajului mimico-gestual ori al limbajului specific persoanelor cu surdocecitate; ofițerul de stare civilă/personalul cu atribuții de stare civilă încheie un proces-verbal.

În cazul în care căsătoria părinților a fost încheiată în străinătate și nu a fost transcrisă/înscrisă în registrele de stare civilă române, se procedează la transcrierea/înscrisura în regim de urgență a certificatelor de stare civilă emise de autoritățile străine în registrele de stare civilă române; nașterea copilului se înregistrează după transcrierea/înscrisura căsătoriei părinților.

II. Înregistrarea nașterii copilului în termenul legal de 30 de zile în lipsa actului de identitate al mamei

În lipsa actului de identitate al mamei, declarantul prezintă:

- a) certificatul medical constatator al nașterii, întocmit pe formular-tip, care va trebui să poarte număr de înregistrare, dată certă, sigiliul/ștampila unității sanitare, semnătura și parafa medicului;

b) fotocopia procesului-verbal întocmit de polițist cu ocazia verificărilor efectuate la solicitarea unității sanitare în care a avut loc nașterea, certificată pentru conformitate de reprezentatul unității sanitare;

c) declarația de recunoaștere a copilului născut în afara căsătoriei, dată de către tată în fața ofițerului de stare civilă care înregistrează nașterea, din care să rezulte și numele de familie pe care îl dobândește copilul, la care se anexează consimțământul mamei. Tatăl minor îl poate recunoaște singur pe copilul său dacă face dovada discernământului la momentul recunoașterii, prin efectuarea expertizei psihiatrice.

III. În cazul în care nașterea mamei nu este înregistrată în registrele de stare civilă, pentru întocmirea actului de naștere al copilului se prezintă următoarele documente:

a) declarația scrisă a uneia dintre persoanele prevăzute la art. 16 din Legea nr. 119/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 19¹ sau anexa nr. 19², din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 64/2011 cu modificările și completările ulterioare, după caz;

b) procesul-verbal privind identitatea declarată de mamă, semnat de reprezentantul D.G.A.S.P.C., de reprezentantul poliției și de cel al unității sanitare;

c) certificatul medical constatator al nașterii;

d) actul de identitate al declarantului;

e) declarația tatălui de recunoaștere a copilului, după caz, din care să rezulte și numele de familie pe care îl dobândește copilul, la care se anexează consimțământul mamei.

IV. Înregistrarea tardivă a nașterii

După împlinirea termenului de 30 de zile, prevăzut de lege, întocmirea actului de naștere se face la cererea scrisă a declarantului, cu aprobarea primarului unității administrativ-teritoriale în a cărei rază s-a produs evenimentul, precum și cu avizul conform al D.J.E.P. Harghita.

Cererea privind înregistrarea nașterii după împlinirea termenului de 30 de zile se depune, fie la S.P.C.L.E.P./primăria competentă să înregistreze nașterea, fie la S.P.C.L.E.P./ primăria în raza căreia are domiciliul unul dintre părinți/persoana majoră neînregistrată, respectiv sediul instituția interesată.

Înregistrarea tardivă a nașterii copiilor cu vârsta de până la 14 ani

Înregistrarea actului de naștere se face în baza documentelor prevăzute la pct. I iar dacă nu există certificat medical constatator al nașterii este necesară expertiza medico-legală cu privire la data nașterii, în format an, lună, zi, și sexul persoanei.

Dispozițiile menționate se aplică în mod corespunzător și în cazul în care nașterea unui cetățean român s-a produs în străinătate și nu a fost declarată ori a fost înregistrată cu date nereale privind identitatea părinților, iar declararea nașterii sau înregistrarea nașterii se face în țară.

Înregistrarea tardivă a nașterii copiilor cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani

Se prezintă documentele necesare înregistrării nașterii copilului cu vârsta de până la 14 ani precum și declarația persoanei a cărei naștere nu a fost înregistrată și, după caz, a părinților sau ocrotitorului/reprezentantului legal ai/al persoanei, la care anexează 2 fotografii mărimea 3/4 cm, potrivit modelelor prevăzute în anexa nr. 20, respectiv în anexa nr. 21 din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 64/2016 cu modificările și completările ulterioare; declarația se dă în fața ofițerului de stare civilă/personalului cu atribuții de stare civilă.

Înregistrarea tardivă a nașterii persoanei majore

Cererea scrisă a declarantului este însoțită de următoarele documente:

- a) certificatul medical constatator al nașterii;
- b) declarația persoanei a cărei naștere nu a fost înregistrată, dată în fața ofițerului de stare civilă/personalului cu atribuții de stare civilă, la care anexează 2 fotografii mărimea 3/4 cm;
- c) declarația a 2 membri ai familiei, iar în lipsa acestora, a două persoane care o cunosc, dată în fața ofițerului de stare civilă

În toate cazurile în care o persoană de sex feminin solicită înregistrarea tardivă a nașterii sale, aceasta dă o declarație în fața ofițerului de stare civilă delegat, din care să rezulte dacă are vreun copil a cărui naștere a fost înregistrată în conformitate cu prevederile art. 14¹ alin. (4) din Legea nr. 119/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Modelul declarației este prevăzut în anexa nr. 21² din Metodologia aprobată prin H.G. nr. 64/2011 cu modificările și completările ulterioare.

Legislație aplicabilă:

- Legea nr. 119 / 1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată și actualizată;
- Hotărârea Guvernului nr. 64/ 2011 pentru aprobarea Metodologiei cu privire la aplicarea unitară a dispozițiilor în materie de stare civilă;
- Codul civil, Legea nr. 287/ 2009, republicată;
- Ordonanța Guvernului nr. 41/ 2003 privind dobândirea și schimbarea pe cale administrativă a numelor persoanelor fizice;
- Legea nr. 272/ 2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, actualizată;
- Regulamentul nr. 679/ din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)

Important de știut:

Copilul are dreptul la stabilirea și păstrarea identității sale.

Copilul este înregistrat imediat după naștere și are de la aceasta dreptul la un nume, dreptul de a dobândi cetățenie și, dacă este posibil, de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit, crescut și educat de aceștia.

Stabilirea prenumelui

- Prenumele se stabilește la data înregistrării nașterii, pe baza declarației de naștere făcute de persoana care declară nașterea.

Prenume indecente sau ridicole

- Ofițerul de stare civilă poate refuza înscrierea unor prenume care sunt formate din cuvinte indecente ori ridicole, părinții putând opta pentru un nume corespunzător

Copilul născut cu tată necunoscut (----- fără tată)

- Dacă mama declară că nu este căsătorită, și aceasta rezultă din actul de identitate coroborat cu certificatul ei de naștere, copilul se înregistrează cu numele ei de familie, iar rubricile referitoare la "tată " nu se completează

Copilul născut în timpul căsătoriei părinților

- Copilul născut în timpul căsătoriei are ca tată pe soțul mamei.
- Copilul din căsătorie ia numele de familie comun al părinților.

- Dacă părinții nu au nume de familie comun, copilul va lua numele de familie al unuia dintre ei ori numele lor reunite. În acest caz, numele copilului se va stabili prin învoiala părinților și se va declara, odată cu înregistrarea nașterii la Compartimentul de Stare Civilă, fiind necesară prezența ambilor părinți

Copilul născut în afara căsătoriei

- Copilul din afara căsătoriei dobândește numele de familie al aceluia dintre părinți față de care filiația a fost mai întâi stabilită.
- Atunci când tatăl nu l-a recunoscut pe copilul său, acesta va dobândi numele de familie al mamei, respectiv rubrica tată se va bara (-----) .
- Recunoașterea voluntară a unui copil din afara căsătoriei este un act unilateral de voință.
- Dacă copilul a fost recunoscut în același timp de ambii părinți firești. Acest lucru face să se prezume o aparență de căsnicie, aparență de care legea face să beneficieze copilul. Numele de familie al copilului va fi stabilit de către părinții săi, prin completarea unei declarații, copilul urmând să poarte numele de familie al unuia dintre aceștia (tată/ mamă) ori numele lor reunite. În acest caz, numele copilului se va stabili prin învoiala părinților și se va declara, odată cu înregistrarea nașterii la Compartimentul de Stare Civilă, fiind necesară prezența părinților.

Numele de familie - potrivit Codului civil, aplicabilă de la data de 01.10.2011

- În cazul în care filiația a fost stabilită ulterior și față de celălalt părinte, copilul, prin acordul părinților, poate lua numele de familie al părintelui față de care și-a stabilit filiația ulterior sau numele reunite ale acestora.
- Noul nume de familie al copilului se declară de către părinți, împreună, la serviciul de stare civilă la care a fost înregistrată nașterea.

Documente necesare pentru recunoașterea paternității și purtarea numelui:

- cartea de identitate, tată, mamă (original și fotocopie)
- certificatul de naștere, tată, mamă (original și fotocopie)
- În lipsa acordului părinților, instanța de tutelă hotărăște și comunică de îndată hotărârea rămasă definitivă la serviciul de stare civilă unde a fost înregistrată nașterea.

Situația copilului născut din relația extraconjugală a mamei căsătorite:

În situația în care femeia căsătorită dă naștere unui copil ca urmare a unei relații extraconjugale, copilul îl va avea ca tată prezumat, în acte, pe soțul mamei.

Dacă este cu neputință ca soțul mamei să fie tatăl copilului se va proceda, potrivit celor de mai jos:

1. se obține certificat de naștere al copilului – având numele comun al părinților, tatăl = soțul mamei, respectiv numele mamei din căsătorie;
2. este necesară promovarea unei acțiuni în justiție având ca obiect - tăgăda paternității;
3. pronunțarea unei sentințe civile de tăgăda a paternității, investită cu formulă executorie;
4. prezentarea mamei împreună cu tatăl copilului, la Compartimentul de Stare Civilă, de la locul de domiciliu, pentru a face declarația de recunoaștere a paternității și purtarea numelui copilului (Important - numele de familie al mamei rămâne cel pe care aceasta l-a purtat la momentul nașterii copilului, respectiv numele din căsătorie).

Când părinții au domiciliu diferite în actele de identitate:

- părintele care declară nașterea dă o declarație cu privire la domiciliul copilului